

Българска ТОРА

Издание на Съюза на лесовъдите в България

ISSN 1312-7055

Брой 2 (56), год. XII, март 2016 г., София 1303, ул. "Антим I" №17
www.bulgarian-foresters.org e-mail: bggora@abv.bg

Информация

Перспективи и насоки за стопанисване на изкуствено създадените иглолистни гори

На 28-29 януари в Кюстендил бе проведена Национална конференция с международно участие "Перспективи и насоки за стопанисване на изкуствено създадените иглолистни гори" - съвместна инициатива на Министерството на земеделието и храните и Изпълнителната агенция по горите. В работата ѝ взеха участие доц. Георги Костов - зам.-министр на земеделието и храните, инж. Тони Кръстев - изпълнителен директор на Изпълнителната агенция по горите, инж. Красимир Каменов - заместник изпълнителен директор на ИАГ, и над 100 ръководители и представители на държавните горски институции и научни организации, МОСВ, браншови организации и бизнеса. Домакинството на форума, осигурено от ЮЗДП - Благоевград, с директор инж. Дамян Дамянов, РДГ - Кюстендил, с директор инж. Здравчо Тодоров, и домакин на събитието ДЛС "Осогово" с директор инж. Тони Колев, създаде отлични условия за провеждането му. В конференцията участваха 14 колеги от сродните институции в Сърбия и Македония.

Конференцията започна с посещение на няколко обекти в ДЛС "Осогово".

Заседанията на конференцията бяха открити от инж. Тони Кръстев - изпълнителен директор на ИАГ. Първият от двата основни доклада "Адаптивно управление, основано на класификацията на културите от бял и черен бор според нивото на екосистемно съответствие" изнесе доц. Георги Костов. Той подчертва заслугата на предишното поколение лесо-

Участници в съвещанието на теренно посещение в ДЛС "Осогово" - Кюстендил

въди и горските работници в сен от доц. д-р Янчо Найденов - директор на Лесозащитната станция - София, обобщи зараждането, развитието и настоящото състояние на съхнените насаждения у нас.

Изнесени бяха още 16 доклада и бяха направени много изказвания.

От презентациите на колегите от Македония и Сърбия стана ясно, че и там, започвайки от 2014 г., се увеличават нападенията от вредители по иглолистните гори. Общо осем участници в конференцията от Македония - учени и експерти от държавното управление на горите, споделиха своите изследвания и опит в борбата с различни насекомни вредители по иглолистните култури.

Шестима учени и експерти от Сърбия се включиха с доклади в конференцията.

Участници във форума от Лесотехническия университет - проф. Милко Милев, гл. ас. д-р Нено Александров, доц. Данail Дойчев, както и доц. Груй Попов и

чл.-кор. проф. Пламен Мирчев от Института за гората при БАН, допринесоха за изясняване на посоката и последващите действия за разрешаване на проблема със съхненето на създадените иглолистни насаждения у нас.

В следобедните часове продължиха докладите на експертите от ЮЗДП - Благоевград, ЮЦДП - Смолян, със съвместния доклад на СЦДП в Габрово и РДГ - Велико Търново, на още пет Регионални дирекции по горите - от Кюстендил, Благоевград, Смолян, Кърджали и Бургас, и на Асоциацията "Общински гори".

Изказващите се подкрепиха желанието за общ мониторинг между трите държави върху изкуствените иглолистни насаждения. Лесовъдите на България се обединиха около идеята, че изкуствено създадените иглолистни гори у нас трябва да бъдат трансформирани в устойчиви екосистеми.

(На стр. 2)

Иглолистните култури и съхненето

На стр. 3

Общо събрание на Съюза на лесовъдите в България

На стр. 4

ПП "Шуменско плато": "Основители" ще стопанисят обекти в парка

На стр. 5

Природен парк "Персина" - красиво място, зареждащо с енергия

На стр. 8

Седмица на гората - за 91-и път

Предстои да се проведе Седмица на гората, която в големия календар на времето лесовъдската колегия ще отбележи за 91-и път. Отново ще си припомним голямото значение на горите за стопанския напредък на страната. Но и време е, и то на първо място, да се вдъхне във всички българи повече обич към българската гора и повече отговорност за нейното опазване и добруване. На второ място, дължим сме да обърнем погледа на хората към това, че гората е безценен дар на природата и трябва разумно да го ползваме. Трето - да се изтъкват непрестанно с примери страшните последствия от унищожаването и безразборното използване на горите. Да се говори повече за ползите и нуждите от залясяването и не на последно място - да се припомня на всички, че е време да се води борба срещу настървените рушители на гората.

Нека участниците в Седмицата на гората да покажат как трябва да се ценят и уважават благодатният труд на лесовъда и на горския работник! Нека да направим така, че да блеснат най-сетне и никога да не изгасват всички ценности и блага, които крие в себе си българската гора.

Седмицата, в която честваме гората и нейните труженици, не трябва да е само една единствена седмодневка в годината, посветена на гората. Седмицата на гората трябва да остане символ и начало на всекидневна и всеобща работа за запазване и разумно използване на горското ни богатство. Да бъде повод за обществена преценка на извършеното в полза на гората, както и за протест срещу всяко посегателство към нея, откъдето и да идва то!

BG

Перспективи и насоки за стопанисване на изкуствено създадените иглолистни гори

(От стр. 1)

Ще се наложат по-интензивни санитарни сечи в съхнешите култури, но те ще бъдат съобразени с екосистемното състояние на културите.

Следващия ден от конференцията, воден от д-р инж. Ценко Ценов - директор на дирекция "Гори и лесовъдски дейности" в ИАГ, бе посетен на дискусия и предложения за проекторещенията, в която се изказаха над 10 участници. Комисия по решанията бе натоварена от конференцията да обобщи всички предложения, постъпили в процеса на дискусията

За журналисти от централните медии на 29 януари бе организирана пресконференция.

РЕШЕНИЯ

На 8 февруари бяха утвърдени решенията на конференцията. Те са взети на основа на представените научни резултати от проведени у нас и в чужбина изследвания, експертни становища на специалисти от различни териториални поделения на държавните горски предприятия, РДГ, ЛТУ, ИГ при БАН, АОГ, браншови и неправителствени организации, направените предложения и препоръки от досегашната практика по стопанисва-

не на иглолистните култури.

1. Да се извърши оценка (класификация) на нивото на екосистемно съответствие на създадените иглолистни култури от отделни видове едновременно по отношение на устойчивост (стабилност, дълготрайност, възобновяване и др.) и продуктивност по възприети показатели и на тази основа да се преразгледат поставените пред тях дългосрочни цели чрез стопанските класове.

2. На база на ревизираните дългосрочни цели пред боровите горски култури да се предпишат и прилагат подходящи гъвкави лесовъдски системи за стопанисва-

не, съобразени с екосистемното съответствие и конкретното състояние на всяко отделно насаждение.

3. След приемането и утвърждаването на настоящите решения, в двуседмичен срок, да се изгответят подробните указания от ИАГ за тяхното прилагане, с подробна разпоредба за лесовъдски намеси по съответни зони и квадранти на класификацията за екосистемно съответствие, вкл. конкретни лесозащитни и възстановителни мероприятия и съобразно функционалното предназначение на горските територии поотделно за белоборовите и черноборовите култури.

4. В указанията да бъдат

обосновани задължителни приоритети при мероприятията - поотделно за белоборовите и черноборовите култури (според здравословното състояние, лесовъдските признания, досегашното стопанисване, функционалното предназначение, достъпността, собствеността и др.).

5. Съгласно изготвените указания на ИАГ да се извърши актуализация на утвърдените горскостопански планове и програми, както и тяхното прилагане при изготвяне и утвърждаване на нови планове и програми.

6. Всички конкретни действия на съответните териториални поделения на държавните предприятия по темата.

чл. 163 от Закона за горите да се съгласуват с местните общински власти, а при реализацията на добитите материали да се предоставят възможности за приоритетно задоволяване на потребностите на местните жители.

Решено бе още представените доклади да бъдат издадени от ИАГ в сборник, основните материали от съвещанието да бъдат сведени до знанието на експертите от териториалните поделения на държавните предприятия, общинските горски структури и лесовъдите на частна практика, а специализираните печатни издания да поместят мнения, становища и други материали по темата.

Анализ и причини за съхненето и перспективи на иглолистните култури

В края на първата половина на ХХ в. за задоволяването на нарастващите потребности от дървесина се налага създаване на горски култури за ускорено производство. В периода 1945-1986 г. у нас са залесени почти 12 000 000 дка горски култури, предимно от иглолистни дървесни видове, изнесени извън естествения им ареал на разпространение. Залесяванията с иглолистни се налагат като основни за създаването на култури върху ерозиралите и изоставени селскостопански земи, около язовирите, където няма алтернатива, както и за производството на сировина за целулозната индустрия.

За кратък период в тези култури е съсредоточен огромен запас от дървесина, който при навременно извеждане на съответните отгледни сечи и оптимален турнус е с перспектива многократно да се увеличи.

През 50-те години на ХХ в. специалистите по горите във Франция, Италия, търсехи пътища за ускорено производство на дървесина, доказват, че иглолистните култури, създадени върху площи извън ареала на разпространение на съставящите ги видовете, по силата на "ефекта на изместването" през първите 25-40 г. имат изключително бърз растеж и висока производителност.

По този начин при съкратени турнуси гарантират добива на значително количество промишлена дървесина. Особено добри резултати са постигнати там, където е изведена отгледна сеч и дървостоите са реагирали със значим светлинен прираст и увеличаване на запаса - при черен бор до 390 м³/ха на 20-23-ата година, при белия бор - от 140 до 204 м³/ха на 18-19-ата година.

От екологична гледна точка горските култури са екосистеми, създадени при екстремни растежни условия. В тях сукцесионните процеси противат изключително бър-

зо - 35-40-годишни те вече са достигнали кулминациите на прираст и започва процесът на разпадане на екосистемата (Найденов Я., 1993; Otto H., 1998; Донов В. и др., 1991; Отчети на ЛЗС - София, 1992-2012). Скоростта на сукцесията се ускорява или забавя от количеството на валежите, влажността на въздуха и почвата, лесовъдските грижи, системното извеждане на предвидените отгледни сечи, каламитетните прояви на насекомите вредители или епифитотии и други (Донов В. и др., 1991; Раев И. и др., 1991; Найденов Я., 1993).

През последните години съхненето на иглолистните култури засегна 150 000-200 000 дка, което означава 225 000 м³ суха дървесина, като не по-малко са и площите на иглолистните култури и насаждения, поразени от вята, снега, ледовете.

През първите години на ХХ в. екстремните природни явления, процеси и бедствия нанасят сериозни щети на горските екосистеми в Централните и Западните Родопи и Витоша. В периода 1988-1991 г., по данни на Донов В. и др. (1991), площта на съхнешите горски култури от бял, черен бор и дугласка ела съставлява 25 407.7 хектара.

Катастрофален ветровал в биосферния резерват "Бистришка баница" и м. Офелиите на 22 май 2001 г. унищожава 750 дка вековна смърчова гора. Ледолом през ноември 2007 г. засяга стотици хиляди хектари букови гори от долината на р. Искър, до ДГС - Етрополе. През 2014-2015 г. екстремни ветрове и снегове чупят и повалят хиляди хектари млади букови насаждения и иглолистни култури в Северозападна и Централна Южна България. Тези природни бедствия плюс пожарите са придвижени с каламитетно проявление на короядите *Ipsidae spp.*

Съхненето на горите се обуславя от следните групи

от фактори:

- **предразполагащи (predisposing factors)** - всички абиотични фактори, които въздействат върху растителния вид (климатични условия, почви, замърсители на околната среда, горскостопанска дейност, генотип, възраст на дървостоя, плътноста и др.);

- **съдействащи (incitans factors)** - абиотични и биотични фактори с по-краткотрайно въздействие върху растенията, в границите на вегетационния сезон (суша, измръзване, замърсители, насекоми-дефолианти, патогени, градушки, и др.), поразяващи листната система;

- **допълнителни (contributing factors)** - вторични фактори, действащи върху физиологично отслабнали дървета, гостоприемници (вторични насекоми корояди, сечковци, златки, фагултивни паразити и сапропрофити - ракови и некрозни заболявания, кореново и стъблено гниене).

Според Жекин Д. (2008), Донов В. и др. (1991), Патронов Д. (2010), Найденов Я. (1993, 2013; Патронов Д., 2010; Прогнозите на Лесозащитните станции от 1993 до 2013 г. и др.) дадоха основание да се прогнозира, че мащабото съхнене ще засегне най-силно културите от бял и черен бор.

Проблемът при стопанисването на създадените иглолистни насаждения, предимно култури от 21 до 40 г., заемащи 450 300 ха (42 % от площта на иглолистните гори), идва от това, че още при масовите им залесявания е посочен турнусът за бял и черен бор от 40-50 години (Димитров Хр., 1976). За да се подобри възрастовата структура и да се постигне устойчивост в ползването, понастоящем част от културите трябва да се отсекат при нисък турнус и в съкратени срокове (Въчовски Хр., 2012). Необходимо е да се обрне по-голямо внимание

на отгледните сечи и на възможността чрез тях да се повиши продуктивността и здравословното състояние на културите и насажденията, както и на навременното и коректно изпълнение на предписаните санитарни сечи.

У нас водещ стресов фактор е климатичният. При него основните компоненти на климата като температура и валежи са достигнали критични стойности и това провокира недостига на хранителни елементи и влага за дървостоите, които изпадат в състояние на постоянен влажностно-температурен стрес, което се нарича "ефектът на сунника" (Донов В. и др., 1991; Найденов Я., 1993, 2013).

Още през 1949 г. Димитър Стефанов и Бонко Зашев подчертават, че масовите съхнения по черния и белия бор се дължат на едновременно нападение от болести и насекоми вредители, съчетано с влошени екологични условия и пропуските в технологията по създаване и отглеждане на култури.

Влошените растежни условия през 2011-2012 г. (Донов В. и др., 1991; Найденов Я., 1993, 2013; Патронов Д., 2010; Прогнозите на Лесозащитните станции от 1993 до 2013 г. и др.) дадоха основание да се прогнозира, че мащабото съхнене ще засегне

на отгледните сечи и на възможността чрез тях да се повиши продуктивността и здравословното състояние на културите и насажденията, както и на навременното и коректно изпълнение на предписаните санитарни сечи. Стремежът е да се търсят от икономическа и технологоческа гледна точка - големи по площ сечища, а не короядни петна и малки съхненни участци.

Анализите сочат, че най-

интензивно е съхненето при III и IV бонитет (Отчети на ЛЗС - София, от 1993 до 2014 г., Донов В. и др., 1995; Раев Ив. и др., 1995; Найденов Я., 1993).

В същото време трябва да се направи паралел с връзката между интензивността на съхненето и надморската височина,

при която са създадени културите.

Както би могло да се очаква, най-ясно са изразени процесите на съхнене от 100

до 600 м н.в., т.е. в култури, създадени извън естествения ареал на разпространението на иглолистните. Сравнително големи площи култури в диапазона от 600 до 1000 м н.в. са създадени под склопа в буковите гори и в тях естественият сукцесионен процес води към трансформирането им в чисти букови, а не рядко и в насаждения от габър или от зимен дъб. Такива примери има в буковия пояс в ДЛС "Росица", ДГС - Буйновци и Плачковци.

В заключение трябва да се подчертава, че въпреки допуснатите грешки при използването на неподходящи при залесяванията, опростените технологии за създаване и отглеждане на културите, крайно неподходящите и сухи месторастения в долния лесорастителен пояс, изнасянето на иглолистните извън естествения им ареал на разпространение, непровеждането на система от отгледни сечи, тези култури са изпълнили своето предназначение. Те са редуцирали ерозионните процеси, формирали са растежна среда за местните дървесни видове, произвели са значително количество дървесина, облагородили са ландшафта. Машабите на залесяването, укротените порои ни дават основание да се гордеем с постигнатото.

Доц. д-р Янcho НАЙДЕНОВ

Короядите и мерки за намаляване на числеността им

В нашата страна на основата на досегашните проучвания и наблюдения знаем, че короядите нанасят най-големи повреди в боровите и съмърчовите гори. Короядите, както и много други насекомни вредители, имат период на летеж, или разпространение на вида и отиването на възрастните индивиди до субстрата на дървото, в което възрастните снасят яйцата и продължават развитието си. У нас имаме видове корояди, които рано пролетта, веднага след стопяването на снега и затоплянето на времето, излизат от местата на зимуване и реализират своя летеж. Раннолетящи видове са големият и малкият горски градинар. Тези два вида на-

падат борови дървета и се развиват под кората на стъблото с дебела кора. Насекомите от двета вида са моногамни. Летящият мъжки корояд се вгриза под кората и приготвя т. нар. брачна камерка, в която малко по-късно идва една женска. След копулацията започва да гризе майчиния ход по посока на стъблото. Снася отстрани на хода яйчица, от които се излюпват ларви, приготвящи ларвните ходове перпендикулярно на стъблото. Тези ходове прекъсват проводящата тъкан на дървото и то изсъхва. Развитието на прясновгризалите се корояди под кората продължава около месец и половина, в зависимост от климатични-

те условия. След това ларвите какавидират, излитат новородените бръмбарчета, които се вгризват в нови отслабени дървета. Наличието на надлъжни майчини ходове в зоната на дебелата кора на изсъхнало борово дърво може да помогне на лесовъда да определи нападение от горски градинар. За да се прекъсне развитието на вгризалите се насекоми, е необходимо кората да се обели, преди малките бръмбарчета да са излезли от нападнатото дърво. Един екземпляр от големия или малкия горски градинар обикновено причинява изсъхването на 1-2 до няколко свежи борови дървета, макар и да съм намирал в Западните Родопи размножен

масово корояд в стъблата на неприбрани след сечта борови дървета.

Освен тези два вида моногамни корояди значим вредител за нашите борови гори се явява полигамният върхов корояд (*Ips acuminatus*). Начинът му за нападение на дърветата е подобен на другите корояди - лети в началото на май, мъжкият изгриза в зоната на тънката връхна част на боровото стъбло брачна камера, в която идват по няколко женски, които след копулация изгризват всяка от тях свой майчин ход. Тези ходове са в различни направления, като по този начин се оформя звездовидната им форма. Отстрани на всеки ход майката снася яйца, а излюпените ларви за-

почват да се хранят с ликовата част на боровото стъбло. Майчините и ларвните ходове прекъсват ликото на стъблото и то изсъхва. Този вид напада и се заселва под кората както на пряснополовлените, така и на стоящи, но отслабени белоборови дървета.

Развитието на върховия корояд под кората продължава до средата на юли, когато младите бръмбари излитат и се вгризват в нови места. Проучванията показват, че една част от възрастните насекоми, след като са снасяли в един майчин ход, излитат и се вгризват на ново място, където дават т. нар. сестринско поколение. Типично за върховия корояд е да напада в белобо-

ровите насаждения групи - по 50-60 и повече дървета, и да образува короядните петна. Основните места, в които масово се размножава, са пряснополовлените белоборови дървета и дърветата, нападнати вече в короядното петно.

За да се намалява числеността на върховия корояд, правилната лесовъдска практика е да се изваждат от насаждението пряснополовлените дървета от бял бор и дърветата от короядните петна. Размножил се масово в тези места, насекомният вредител може да образува масови короядни петна и да причинява изсъхването на белоборовите дървета в тях.

Проф. Георги ЦАНКОВ

Мнения

Иглолистните култури и съхненето

В края на първата половина на миналия век иглолистните гори заемат 11.8 % от залесената площ на страната и се срещат предимно в районите с надморска височина 1300-2200 м на Родопите, Рила и Пирин и по-малко в останалите ни планини. Вследствие на проведени мащабни залесявания за 55 години те се увеличават до 32 на сто. С това значително се повишава производителността на горите и се подобряват социалните им функции. Запасът от дървесина е увеличен шест пъти, а прирастът повече от два пъти. Съществен е екологичният принос на създадените култури.

Тъй като основната част от културите се намира в долния равнинно-хълмист подпояс на страната и са най-узрязими по отношение на качеството на валежите и евентуалните климатични промени, през последните години в тях настъпиха интензивни процеси на изреждане и деградация, изразени предимно в съхнене. Същевременно се засилват и сукцесионни процеси в посока на възстановяване на естествената растителност.

От извършените научни изследвания беше установено,

че причините за съхненето на иглолистните култури имат комплексен характер. Първоначално използваните гъсти схеми за залесяване и неподходящи дървесни видове и произходи впоследствие стават един от основните фактори за тяхната влошена механична и биологична устойчивост.

Същевременно създаването на междинни храстови формации и забавяне на връщането на стопански ценна автохтонна дървесна растителност, за къснелите отгледни сечи имат повече санитарен, отколкото селекционен характер.

Ето защо участниците в

проведеното на 28 и 29 януари 2016 г. в Кюстендил национално съвещание, на което бяха представени и дискутираны добрите български и на съседните страни (Сърбия и Македония) лесовъдски практики по стопанисване на културите от иглолистни дървесни видове, намиращи се извън естествения им ареал, обсъдиха и методите за

затъплящите сечи в същевременно предложиха подходящи мерки за подобряване на

състоянието на иглолистните култури чрез:

• разработване и внедряване на система за оценка на устойчивостта на иглолистните култури и класификация на горските площи по степен екосистемно съответствие;

• подобряване на горската инфраструктура за осигуряване на достъп на дърводобивна техника;

• изпреварване на настъпващите естествени процеси, за да се оползотвори

натрупаната дървесна маса без екологически сътресения за екосистемата, чрез плавен

преход към естественото възстановяване на възможно

най-ценните и подходящи за

съответното месторастене дървесни видове;

• планирането и сечта в

иглолистните култури да се

извърши преди настъпване

на процесите на разпад на културите;

• навременно провеждане на санитарни сечи в същевременно иглолистни насаждения и бързо усвояване на увредена от абиотични фактори свежа иглолистна дървесина;

• използване на ловни дървета за борба срещу високоагресивни насекоми-килофаги;

• подобряване на видовия състав и структурата на горите чрез създаване на култури от местни и интродуцирани дървесни видове с

устойчиви към заболявания произходи.

Независимо от тревожните мащаби на съхнене на иглолистните култури трябва да отчетем доброто санитарно състояние на значителна част от тях и продължаващата им роля за увеличеното възпроизвъдство на дървесните запаси и укрепване на стотици порои, следствие на залесените милиони декари голи и пустеещи земи.

Инж. Емил РАКЪДЖИЕВ

Необходим е оптимистичен подход

Националното съвещание "Перспективи и насоки за стопанисване на изкуствено създадените иглолистни гори", макар и очевидно закъсняло, беше организирано в момент, в който цялата горска колегия с безпокойство отчиташе увеличаващите се процеси на съхнене и на масирани нападения от патогени в изкуствените гори от бял и черен бор. Изнесените научни и практически доклади, които взаимно се допълваха, очертаха картина на действителните проблеми, които трябва да бъдат решени от лесовъдската колегия. На съвещанието откровено и отго-

вно бяха отчетени допусканите във времето грешки от залесяването до настоящия момент, които са предразположили боровите култури, създадени извън естествения ареал на видовете, на възраст между 35-50 години, за осъществявящите се и предстоящи процеси на разпад.

Присъствието на цвета на лесовъдите у нас и невероятният интерес на цялата аудитория до края на конференцията към всичко изнесено в докладите и коментарите в дискусията показа професионалното беспокойство, обхванало колегията. Огромният обем дейности, които

предстоят, е доста плащещ на фона на негативния обществен интерес към сечите в горите.

Всеки практически доклад и изказване носеще в себе си един основен въпрос "Сбор от санитари или лесовъди ще е занапред нашата колегия?" Факт е, че в последните години около 40 % от добиваната иглолистна дървесина е от санитарни сечи точно от изкуствени гори, макар че оставяме да изгният не по-малко от добитите.

Макар и загатнат, остана некоментиран въпрост за огромния обем иглолистна дървесина, който трябва да намери своя пазар в следващите 25-30 години. Очак-

ванията са в този период да бъдат усвоени не по малко от 80-100 млн. м³ повредена и здрава стояща дървесина.

Независимо от сериозните трудности, които предстоят пред българските лесовъди, лъжа оптимизъм, че огромният натрупан опит ще ни помогне и сега да възстановим горските територии и да оставим след нас устойчиви гори.

Личното ми мнение е оптимистично. Вярвам, че времето на отлагане на верни лесовъдски действия в изкуствените иглолистни гори е отминало и колегията е натрупала не само опит, но и кураж, за да преодолее

проблемите не като потребител, а като създалец. Разбира се, националното съвещание е само стартът на това, което предстои. Пред нас са няколко важни стъпки - изграждане на мотивирана - научно и практически - система за стопанисване и трансформация на боровите култури в долната лесораспределна зона, създаване на правилна обществена нагласа за необходимостта, важността и отговорността на предстоящите дейности, активиране на финансови и професионални ресурси за обезпечаване.

Инж. Руслан МИХАЙЛОВ

Юбилей**Инж. Ангел
АНГЕЛОВ
на 80 години**

Роден е на 17.01.1936 г. в с. Смилец, Силистренска област.

Завърши ВЛТИ, специалност "Горско стопанство", през 1959 година.

Започва работа в Горско стопанство - Суворово, където последователно е началник-участък, старши инженер и директор. Под ръководството на инж. Ангелов се извършва залесяване на

големи площи с устойчиви дървесни видове и са извършени успешни мероприятия за превърщане на хиляди декари издънкови насаждения в семенни.

От 1972 до 1996 г. инж. Ангелов е на служба в РДГ - Варна, където отговаря за охраната и опазването на горите в региона и има съществен принос те да бъдат запазени за поколенията.

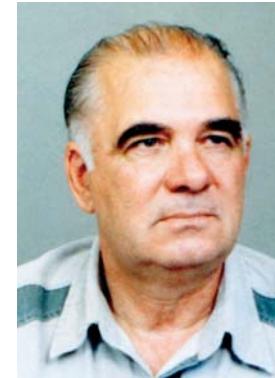
**Инж. Борис
БАНГЕЕВ
на 80 години**

Роден е на 22.01.1936 г. в Разлог, Благоевградска област.

ВЛТИ завърши през 1962 година.

От 1966 г. до пенсионирането си през 1996 г. работи в Горско стопанство - Разлог, като зам.-директор и директор. Повече от 30 години инж. Бангеев прилага своя опит и знания за най-правилното стопанисване и

опазване на горите в региона. Под негово ръководство се залесяват хиляди декари нови гори и се води активна борба с ерозията. Създават се добри условия за естественото възстановяване на горите в района на стопанството. Инж. Бангеев е изтъкнат ръководител на горското стопанство, който се ползва с уважение сред лесовъдската колегия.

**Инж. Стефан
МАНОЛОВ
на 75 години**

Роден е на 25.01.1941 г. в Девин, Смолянска област.

Завърши ВЛТИ, специалност "Горско стопанство", през 1965 година.

Работи последователно в Горските стопанства в Мугла и Тешел, зам.-директор е на РДГ - Смолян, и КДД - Девин, директор на ДЛС "Извора" - Девин, директор на дирекция "Дивечовъдство и рибовъдство" в Министерството на горите и горската промишленост. През 1986 г. е назначен за първи заместник-председател на Асоциация "Горско стопанство и горска промишленост". Избран е и за

председател на Българския ловно-рибарски съюз.

Инж. Стефан Манолов е лесовъд с богат професионален опит и голям принос за

издигане на авторитета на лесовъдите, за правилното стопанисване и ползване на горите и успешното развитие на ловното стопанство в страната. Неговата дейност е свързана с внедряване на постиженията на ловностопанска наука и практика, съхраняване на дивечовото богатство у нас и изграждане на значителна част от ловностопанска база в горските и ловните стопанства.

Съюзен живот**По-нататъшно подобряване на организационната дейност на Съюза на лесовъдите в България по места**

Съюзът на лесовъдите в България има за главна цел да съдейства за опазването и устойчивото стопанисване на горските територии в нашата страна, да защитава националните интереси при осъществяването на съвременната горска политика и да работи за утвърждаване на авторитета и правата на българския лесовъд. Можем с право да твърдим, че е наръчан интересът на колегията към Съюза. От писма, които получаваме, и от много разговори, срещи и проведени дебати на наши събрания се вижда, че все повече се разчита на нашата организация. В нея много наши колеги виждат опора в своята професионална изява и желаят по-активно присъствие на СЛБ при организирането и провеждането на съвместни мероприятия, дискусии и събрания, при обсъждане на кардинални проблеми, засягащи горското стопанство на място, регионално и национално ниво.

Трябва да насочим сега усилията си за активизиране на дейността на регионалните съвети и дружествата, за създаването на които са по-

ложени толкова много усилия. Трябва да ги подтикнем да бъдат по-инициативни и да създават условия за по-ефективна съюзна дейност, за свободна размяна на мнения по най-актуалните въпроси на стопанисването и управлението на горите, за активно участие на лесовъдската колегия в обсъждане и решаване на задачите в горското стопанство, както и проблемите на самата колегия.

Постоянна задача на Съюза е да води активни действия за непрекъснато организационно укрепване на дружествата и създаване в тях на обстановка на взаимно уважение и взаимопомощ между лесовъдите. Необходимо е осигуряване на нужната приемственост между поколенията лесовъди. Използване по-широко на богатия опит на по-възрастните и увличане на по-младите колеги в горското дело и за усвояване на тънкостите на лесовъдската професия.

Нашите дружества и регионални съвети могат и трябва да работят за провеждане на правилна социална политика и издигане на

социалния статус на лесовъдите. Да отстояват запазването на лесовъдските кадри и да осигуряват тяхната защита от политически пристрастия и опити за опетняване на професионалното им достойнство. Дружествата и регионалните съвети трябва да организират дискусии, кръгли маси, събрания, дори и пресконференции по места по различни поводи, теми и проблеми за запознаване на обществеността с дейността на горския сектор, за повече съпричастност към усилията на лесовъдите за опазване и съхраняване на горите.

Имаме възможности и трябва да развием още по-действена и ефективна организационна дейност. Трябва да направим така, че дружеството на СЛБ бързо да реагира при възникване на важни проблеми в ежедневната ни горскостопанска дейност и да бъде инициатор в разрешаването им. Нима не може на дружествени събрания да се обсъждат резултати от проверки по работата в горското стопанство и от гледна точка на лесовъдския морал и етика да се взема отношение към коле-

**Инж. Борислав БОЖОВ
секретар на СЛБ**

**Общо събрание на Съюза на лесовъдите
в България**

На 9 март в София се проведе Общо събрание на Съюза на лесовъдите в България, в работата на което взеха участие членовете на Управителния съвет и делегати от регионалните организации на Съюза.

В дневния ред на събранието бяха включени следните въпроси: отчет за дейността на Съюза и Управителния съвет през 2015 г.; отчет за изпълнение на бюджета за миналата година; приемане на проектобюджета за 2016 г., както и някои организационни въпроси. Общото събрание бе открито и ръководено от председателя на Съюза на лесовъдите в България проф. д-р Иван Палигоров, който разгледа дейността на СЛБ за 2015 г. и отчете по-подробно извършенните мероприятия през последните няколко

месеца.

На събранието се проведоха оживени разисквания, в които пролича сериозната загриженост на участниците по повод създадалото се разделение между колегията в регионалните дирекции по горите и държавните горски предприятия. Единодушно бе подкрепено предложението, което трябва да се направи до всички административни висши инстанции и до политически партии за създаване на самостоятелно горско ведомство - Държавна агенция по горите към Министерския съвет, с което ще се даде възможност за ефективно и трайно решаване на възникналите проблеми в управлението и укрепването на горския отрасъл. Прието бе такова проектопредложение да бъде предварително обсъдено и прието от регио-

налните съвети на Съюза на лесовъдите в България.

Разгледани бяха финансово-състояние на Съюза за миналата година и изпълнението на бюджета в приходната и разходната му част. Отчита се преизпълнение на приходите с 10 990 лв. и икономия в разходите - с 4300 лева. Преизпълнение то на приходите се дължи на направените дарения от държавни и частни горски фирми. Всички приходи и разходи по отделните параграфи от бюджета за миналата година са изпълнени, без да са допуснати превищения или неизпълнения.

Приет бе и бюджет за 2016 г., в който приходите и разходите се запазват във вида, както през 2015 година.

Проведе се оживен дебат по редица организационни

въпроси. Реши се Председателството на СЛБ да проведе срещи с ръководствата на Регионалните дирекции по горите в Кюстендил и Шумен за възстановяване на дружествата на СЛБ и да се изберат съответно регионални отговорници на Съюза. Безето решение за увеличаване на членското участие на Съюза на лесовъдите в България в европейските лесовъди с оглед повишаване на нашето участие в ръководните органи на СЕЛ.

Накрая беше отправена покана до колегията да се включи на 1 април в поклонението пред мемориала в Лесотехническия университет за почитане на паметта на загиналите лесовъди по случай откриване на Седмицата на гората за 2016 година.

ИАГ обяви конкурс за лого на Седмица на гората

На 9 март на пресконференцията на ИАГ бе обявен конкурс за изработка на постоянно лого за Седмицата на гората.

Право на участие имат всички граждани, като се насръчава инициативността на младите хора. Всеки участник може да даде само едно предложение, като крайният срок на подаването им е до 1

април. Проектите ще се приемат на имейл адрес: logo_gora@iag.bg, в деловодството на ИАГ или в пощенски плик на адрес: София 1040, бул. "Христо Ботев" № 55, етаж 5, Изпълнителна агенция по горите, държавните горски и ловни стопанства в запечатан плик, след което ще бъдат препратени до ИАГ. Авторът за-

дължително трябва да посочи имената си, имейл и телефон за връзка.

Има и парични награди: за първо място - 1000 лв., второ място - 500 лв., и трето - 300 лв.

Победителите ще бъдат обявени на 9 април в рамките на Седмицата на гората.

Юбилей на Н. Пр. д-р Меглена Плугчиева

На 12 февруари Н. Пр. посланикът на България в Швейцария и Лихтенщайн д-р Меглена Плугчиева отбеляза своя юбилей в София. Тържеството бе уважено от председателя на народното събрание Цецка Цачева, министрите Лилияна Павлова и Ивайло Московски, посланици на редица държави у нас. Сред гостите бяха Симеон Сакскобурготски, Георги Първанов, министри от предишните кабинети, политики, бизнесмени, семейството и много приятели.

Зам.-министърът на земеделието и храните доц. д-р Георги Костов връчи на д-р Плугчиева "Златна знач-

"ка" на Изпълнителната агенция по горите (сн. 1), а ректорът на ЛТУ проф. д-р Иван Илиев - "Почетен знак" на Лесотехническия университет (сн. 2).

Д-р инж. Меглена Плугчиева с гордост подчертава своята принадлежност към лесовъдското съсловие. Тя призова уважилите тържеството вместо подаръци да се

B

Пред Седмицата на гората

Първото ученическо залесяване в Смолянско

По инициатива на младия учител Георги Блажев, родом от Македония, учителствал в с. Петково, Смолянско, от 1913 до 1927 г., се организира първото залесяване в района. То се осъществява през пролетта на 1923 г., след Балканската война, в м. Бука, над клисурата, и по склоновете на м. Аленка.

Учениците под ръководството на своя учител и директор на училището са залесили 35 дка пустеещи земи, сипеи и ерозирани терени с борови фиданки, които

сега зеленеят като прекрасна борова гора, наречена от признателното население "Блажевската горичка". Тази гора е останала завинаги в летописа на първите ученически залесявания в Средните Родопи, вдъхновили по-колненията след тях и открили пътя на създаването на нови гори в страната.

Георги Блажев, този прозорлив учител, със своята богата култура и авторитет е направил и духовна спойка между учителските колегии от Петково и Сла-

вейно за общополезна дейност. Така трудът на учащата се младеж е вложен в засаждане на горски дръвчета, в създаване на горски култури и в това е голямото значение на едно благородно лесокултурно дело. Учителят достъпно и сърдато култивира високи морални ценности в крехката душа на децата и юношите - да се проникнат от истинска любов към гората и нейната благодатна полза за хората. Затова нека не забравяме, когато честваме Седмицата на го-

B

ДПП "Персина": Отбеллязахме Световния ден на влажните зони

ДПП "Персина" - Белене, в партньорство с Българското дружество за защита на птиците - Свищов, отбеляза 2 февруари - Световния ден на влажните зони. Това е първият празник от екологичния календар за годината и първото и едно от най-важните мероприятия за Дирекцията на парка, тъй като комплексът Беленски острови е най-голямото по площ Рамсарско място в България. Природният парк "Персина" е обявен с основна цел опазването на крайдунавските влажни зони и естественото състояние на островните групи, влизащи в състава на неговата територия. Откритият урок, на който присъстваха над 80 души, основно

Откритият урок, игрите и много нови познания получиха децата в Информационния център на ДПП "Персина"

деца със своите училищни ръководители и родителите, на тема "Влажните зони и нащето бъдеще" се състоя на 2

февруари в Посетителския център на парка в Белене.

Денят продължи с две лекции за влажните зони и

тяхното значение за живота на Земята и отборна игра "Да се запознаем отблизо с обитателите на Влажните зони", която изльчи победител. Всички участници получиха награди, осигурени от ДПП "Персина" и WWF - България.

Представителите на ДПП "Персина" изнесоха уроците за популяризиране на Световния ден на влажните зони по график в учебните заведения на територията на Парка.

Даниела КАРАКАШЕВА
гл. специалист "Връзки с обществеността и образователни програми"

ПП "Шуменско плато": "Осиновители" ще стопанират обекти в парка

На 5 февруари в Шумен Природният парк "Шуменско плато" чества 36-годишнината от създаването си. В края на м.г. ДПП "Шуменско плато" стартира кампания за предоставяне за "осиновяване" на кътовете за отдих, заслоните, детските площадки и туристическите маршрути на територията му. На церемонията, състояла се в Административно-информационен център "Къошковете", бяха представени първите "осиновители" на реновираната туристическа инфраструктура. Като израз на благодарност директорът на Парка инж. Сашко Кунев им

Участниците в честването на годишнината на покрива на Летния информационен център с обсерватория

връчи плакети.

Осиновителите с доброволен труд ще участват в поддържането на избраните обек-

ти. Сред най-малките доброволци са и децата от Целодневната детска градина "Конче-Вихрогонче" в Шумен.

Юбилей

Проф. д.с.н. Нино НИНОВ на 70 години

Роден е на 26.02.1946 г. в с. Раково, Врачанска област.

През 1970 г. се дипломира във ВЛТИ, специалност "Горско стопанство".

През 1972 г. е назначен за асистент по ловно стопанство във ВЛТИ. През 1984 г. е избран за доцент, а през 2004 г. - за професор по ловно стопанство в Лесотехническия университет.

Във ВЛТИ (по-късно в ЛТУ) замества различни длъжности - през 1986-1988 г. е декан на Факултет "Горско стопанство", 1995-2003 г. - ръководител на катедра "Ловно стопанство", от 2003 до 2011 г. е ректор.

През 1980 г. му е присъдена научната степен "кандидат на селскостопанските науки" (сега "доктор"). Научната степен "доктор на селскостопанските науки" получава през 2002 година.

Проф. Нинов чете лекции - по ловно стопанство, паркова фауна, опазване на фауната, дивечовъдство, организация и управление на ловно-стопанство, изкуствено отглеждане на дивеча, в три факултета на ЛТУ.

Основните научни направления, по които работи, са биология, екология и сто-

Проф. Нинов бе удостоен с Почетния знак на ЛТУ от ректора проф. Иван Илиев

Husqvarna

www.husqvarna.bg
ХУСКВАРНА БЪЛГАРИЯ ЕООД, София 1799, бул. "Андрей Ляпчев" 72, тел.: 02 8099443, 02 8099420
e-mail: info@husqvarna.bg

Юбилеи**Проф. д.и.к.н.
Иван ЙОВКОВ
на 70 години**

Роден е на 15.12.1945 г. в Стрелча, Пазарджишко област.

През 1973 г. завършва специалност "Горско стопанство" във ВЛТИ.

През същата година постъпва като научен сътрудник в Института по икономика.

Заштитава дисертация за "кандидат на икономическите науки" (сега доктор) в Института по социално управление на Академията за социално управление през 1986 г. От 1990 г. е доцент по икономика и управление на горското стопанство във Факултет "Горско стопанство" на ВЛТИ. През 1994 г. е избран за зам.-ректор на ВЛТИ, а по-късно за декан на ФГС. От 1995 г. е избран за първи декан на новосъздадения Факултет "Стопанско управление". В периода до 2003 г. (два мандата) полага много усилия за утвърждаването на Факултета и на специалност "Стопанско управление". От 2003 г. до пенсионирането си през 2013 г. е ръководител на катедра "Управление на ресурсите и природоползването".

През 2010 г. става доктор на икономическите науки. От 2011 г. е професор в катедра "Управление на ресурсите и природоползването" на факултет "Стопанско управление" на Лесотехническия университет.

Проф. Йовков е автор и съавтор на над 100 научни труда, в т.ч. 7 монографични издания, две от които в чужбина, 9 студии, много научни публикации и научни доклади. Автор е на учебника "Икономика на горското стопанство" (1994) и на лекционните курсове "Мениджмънт" и "Икономика на предприятието" и съавтор на курса "Управление на горското стопанство и човешките ресурси".

Проф. Йовков е член на колективите и ръководства та на над 20 научни проекта със значимост за практиката. В неговата школа са се дипломирали над 60 дипломанти, петима докторанти, четирима от които защитили успешно.

**Проф. д-р Иван
ПАЛИГОРОВ**

**Доц. Григор
ГРИГОРОВ
на 70 години**

Роден е на 27.02.1946 г. в Годеч, Софийска област.

Завърши ВЛТИ, специалност "Горско стопанство", през 1969 година.

През същата година започва работа в системата на горите като ловоустроител в "Агролеспроект".

От 1972 г. е на работа в Института за гората при БАН, като през 1972-1974 г. е научен сътрудник III ст. (асистент), през 1974-1977 г. - научен сътрудник II ст. (ст. асистент), от 1977 г. - научен сътрудник I ст. (главен асистент) и доцент (ст. н. с. II степен).

В "Агролеспроект" съвместно с инж. С. Банков през периода 1969-1972 г. изработва шест ловоустройствени проекти - на Държавните ловни стопанства "Росица", "Сеслав", "Арам-лиец" и други.

Като научен сътрудник в

Института за гората Григор Григоров работи по важни въпроси на ловностопанска практика: определяне на производителността на някои типове дивечови месообитания на сърната и благородния елен; проучване върху миграцията и приспособяването на разселените фазани в ловните стопанства; проучване върху храненето на сърните през зимния сезон в ДЛС "Росица".

От 1982 г. до пенсионирането си през 2011 г. е завеждащ Лаборатория по ловно стопанство при Института за гората и член на Ловния съвет към Министерството на земеделието и горите.

Публикувал е над 40 научни и научнопопулярни статии върху биологията и екологията на обитаващия нас дивеч.

За един по-човечен свят

Съвременният свят може да се определи като твърде конфликтен. Натрупани са много държавни, регионални и глобални проблеми. Иначе казано, светът "ври и кипи". Насилието и тероризъмът са навсякъде - от агресивното поведение на учениците до военната агресия между държавите.

Какви ще бъдат следващите сто години? Един въпрос с труден отговор. Като умерени оптимисти оставаме с надеждата за един подобър свят. Защото сме уверени, че човечеството ще осъзнае необходимостта от сериозни промени на досегашната философия и форми на реализация на съвременното общество.

Дефицитът на сировинни ресурси ще бъде основната причина за възникване на бъдещи световни конфликти. Това е неминуемо, като се имат предвид някои прогнози в развитието на света през първата половина на ХХI век.

При условие че и в бъдеще тези темпове на увеличаване, свързани с природоползването, индустриталното производство и съответното на това замърсяване на природата среда, се запазят, ще се стигне до по-нататъшно влошаване на жизнените параметри на планетата. И тъй като населението на Земята непрекъснато расте, няма как да не се увеличава ръстът на материалното производство. Тези процеси са естествени, обективни и с ясно изразена тенденция.

Тогава в какви посоки трябва да търсим оптимис-

тичния сценарий за бъдещото развитие на човечеството? Надеждите са свързани с развитието на науката, с разумно водената икономическа и екологична политика, както и с проявата на взаимна солидарност между народите по света. От изключително важно значение е общество и природата да се разглеждат в единство, като две неделими една от друга части на света, в който живеем, работим и мечтаем.

Важно е гласът на обществената съвест да достигне до ранга на висша екологична политика, за да се поддържа нормална жизнена среда на планетата Земя. Гласът на разума ни налага нещо съвсем естествено - да живеем съгласно законите на природата.

Казват, че науката е всемогъща сила, но това тълкуване не бива да се абсолютизира. Човекът излезе в космическото пространство, стъпи на Луната и безспорно това е доказателство за постигнат изключително висок технически прогрес. Но досега техниката не е създала примерно "машина" за червени домати. Защото светът на биологията изглежда много по-сложен от света на техниката. Не бива да чакаме земната повърхност да се превърне в лунен пейзаж и чак тогава със средствата на науката да започнем рекултивация, за да я превърнем отново в цветна градина. Подобно абсолютизиране на могъществото на науката би се окказало погрешно и опасно!

Тогава в какви посоки трябва да търсим оптимис-

тичния сценарий за бъдещото развитие на човечеството? Надеждите са свързани с развитието на науката, с разумно водената икономическа и екологична политика, както и с проявата на взаимна солидарност между народите да се решат междудържавни и световни конфликти. Всяка държава - голяма или малка, трябва да зачита и да

уважава другата. А всички спорни въпроси да се решават с общите добротворни усилия на заинтересованите страни. Тогава и водният дефицит ще бъде преодолян, режимът на природоползването ще бъде нормализиран, петрол и ресурси за прехрана ще има за всички. С насилие световните богатства могат да бъдат преразпределени, но няма как да се увеличат. Тъкмо обратното: всяко насилие поражда насилие и така се оформя един порочен кръг, който носи големи щети на човечеството.

Войните трябва решително да се отхвърлят от съвременното общество като средство за завземане на ресурси от чужди суверенни държави.

Установяването на взаимна солидарност и доверие между народите е друга важна стъпка към развитието на един оптимистичен бъдещ сценарий. Многото примери след земетресения, наводнения, пожари показват, че когато са обединени, народите имат сили да се спрат с опасни природни и обществени събития.

В името на устойчивото развитие на света е нужно да продължи да се развива тази обща международна солидарност под най-различни форми. Това е въпрос на политика, на култура и възпитание, на човешки граници за изграждане на един по-човечен свят и по-добър път към бъдещето на човечеството.

Проф. Кирил БОГДАНОВ

Монолог на вековния воденски дъб

През декември м.г. в Париж се проведе Световният форум за климатата, в който участваха представители на 105 държави. На него се постави изискването да не се допусне повишаване на температурата в глобален мащаб с повече от 2 градуса по Целзий спрямо прединдустриалното равнище, или това е критичната граница, от която настъпват необратими промени в човешките общества и природата. Влиянието на човека върху климата се проявява в резултат на индустриализацията, обработката на земята, урбанизацията, изсичането на горите и други. От началото на ХХ в. валежите в Северна Европа са се увеличили между 10 и 40 %, докато в някои региони на Южна Европа са намалели до 20 %. В България също вече осезателно се чувстват резултатите от глобалното затопляне - средната годишна температура е с 1.2 градуса по Целзий над климатичната норма, забелязва се тенденцията на увеличаване на недостига от вода в почвата. Експертите, работещи в направление "Политика и климатични промени" към Световния фонд за дивата природа предупреждават, че на юг от Стара планина климатът все повече

придобива средиземноморски характеристи, а в Северна България са налице първите признания на опустиняване на плодородните земи. Горната граница на широколистните гори се измества към по-горната надморска височина. Изследванията в Лудогорието показват, че дъбовите гори се подменят от по-малоценни липови и габърови. А с какво ще се подменят?

Разтревожен, потърсих съветите на своя побратим - вековния дъб от Царската ливада на Воденската гора. Като млад лесничей преди повече от половин век, тогава когато моторните резачки захапаха с острите си зъби българската гора, поставих на ствола му табела с нарисуван царски орел и надпис "Вековно дърво". Под надписа собственоръчно добавих "Обектът се охранява от държавата". Табелата го запази от преждевременната смърт. И бракониерите не смееха да го пиннат, защото се охраняваше от държавната власт с цялата строгост на Закона за горите. От онези времена сме побратими и той споделя с мен своите мъдрости и съкровени тайни. Често го търся за съвети. Или просто за раздумка, за да излея душевните си мъки

и терзания, да намеря при него онова разбиране за съживителството между гората и хората, което не може да открия сред "дърветата" в човешкото общество. И да се заредя от духовната му сила и жизнена енергия.

След Парижкия форум се срещнахме мълчаливо. Той - представителят на Великата природа, мълчи осъдително. Аз - представителят на неразумното човешко общество, мълча виновно. Пръв наруши мълчанието старият дъб. И занарежда: "От коригиране на грешките си трябва да започнете, а природата сама ще възстанови нарушените си баланси. Ще ти разкажа една история за Воденския владетел от XIX в., Махзар паша се казава. Като син на великия везир Рашид Мустафа паша Махзар паша безнаказано заграби горите на околните села и нареди на своите гравии: когото хванат с брадва в гората, да му се отсичат двете ръце. Ако тази наредба, колкото и жестока да е тя, важи и сега, то човечеството освен безмъзично, ще е да бъде и безръко. Но пашата остави след себе си гора и извор в гората, от който пият вода половината добруджанци. А какво ще остави те вие на следващите поко-

лени? Но да продължа с историята. Събраха се селяните от околните села, християни и мюсюлмани, под стария воденски бряст да съдят пашата за неговите произходи. Но лесно не се съди везирски син. Съдът постанови да бъде пуснат, докато всичко се забрави и тръгне постарому. Оттогава нарешиха стария бряст "лошото дърво". Но лоши дървета няма. Лоши са вие, хората. А лошотията ви идва от лакомията. От лакомията потомците на някогашните селяни от околните села отсякоха стария бряст и сега християни и мюсюлмани няма къде да се съберат заедно за един сладък лафмоабет. Няма и къде да съдят крадливите си управници. След време всички брястове по българските земи се поболяха, похълтяха и изсъхнаха. Специалистите казаха, че от "холандска болест". Но аз ще ти кажа, че от лошата жизнена среда на местата, където растяха, си отидоха. Не ме оставяйте мен, стария дъб, самотник сред голо, опустяло поле!"

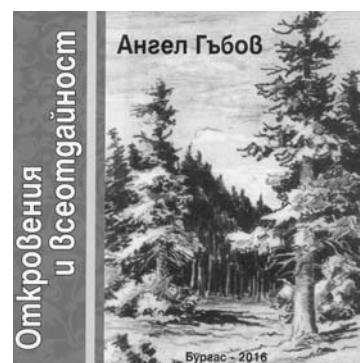
Тръгнах си мълчаливо, така както дойдох, но с наведена глава.

**Инж. Димитър
АЛЕКСИЕВ**

Информация**Министерски съвет прие плана за управление на ПП “Беласица”**

Кабинетът прие плана за управление на Природен парк “Беласица” - с. Коларово, с който се определят общата характеристика на защитената територия и компонентите ѝ, функционалното зониране и режимите на територията, както и главните цели на управление. Пла-

нът е изгответ в съответствие с изискванията на Закона за защитените територии и Наредбата за разработване на плановете за управление на защитените територии, съобразен е и със съвременните и утвърдени в Европа подходи за планиране и управление на защитените територии. Съдържанието му отразява изискванията спрямо природния парк като защитена територия и приоритетните дейности за изпълнение през следващите години.

Нови книги

Ангел Гъбов. *Откровения и всеотдайност.* ИНФОРМА ПРИНТ, Бургас, 2016, 70 стр.

Името на инж. Ангел Гъбов е добре познато в лесовъдските среди. Той работи в Бургаския регион много години и понастоящем е изпълнителен директор на горско-търговската фирма “Дъбрава” - Бургас.

Изданието, което съдържа талантливо и емоционално написани спомени за изминалата път в професията, пътеписи из страната и другите земни кътчета, както и събрани авторски сентен-

ции, авторът посвещава на 40-годишнината от завършването на випуск 1976 г. на Висшия лесотехнически институт.

Не всеки може да напише и да издаде книга, но на онези, които правят това, колегията трябва да бъде благодарна, защото всяко, макар и малко издание, допринася за голямата история на лесовъдското съсловие на нашата страна.

ЮРИДИЧЕСКА КОНСУЛТАЦИЯ**Пенсия за осигурителен стаж и възраст в намален размер по чл. 68а от Кодекса за социално осигуряване**

Отговор: С новата разпоредба на чл. 68а на Закона за изменение и допълнение на Кодекса за социално осигуряване (ЗИДКО), в сила от 01.01.2016 г. (ДВ, бр. 61/11.08.2015 г.), се ureжда нова възможност за пенсиониране - „пенсия за осигурителен стаж и възраст в намален размер“.

Работниците и служителите, които имат изискуемия осигурителен стаж за придобиване на право на пенсия при условията на трета категория труд (чл. 68, ал. 1, 2 и 3 от КСО), могат да се пенсионират по тяхно желание до 1 година по-рано. Пенсията се изчислява и плаща в намален размер пожизнено с 0.4 на сто за всеки недостигащ месец на възрастта по чл. 68, ал. 1 от КСО. Това означава, че намаляването на размера на пенсията ще бъде 4.8 %, ако е отпусната 12 месеца по-рано, и 4 % - 10 месеца по-рано. При условие че работникът/служителят се пенсионира до 1 година по-рано и продължава да работи, той реално може да получава пенсия и заплата, защото пенсията се отпуска от датата на заявлението, независимо дали лицето работи. Работникът/служителят, на когото е отпусната пенсия на основание чл. 68а, ал. 1 от КСО, няма право на пенсия по чл. 68, ал. 1, 2 и 3 от КСО, след като на върши пенсионна възраст. Същият продължава да получава пенсия в намален размер. На лицето, на което е отпусната пенсията в намален размер и то продължава да работи и след пенсионирането си, при преизчисляване на пенсията по чл. 68а с осигурителен стаж, придобит след пенсионирането, размерът на намалението и по чл. 70, ал. 13 от КСО не се променя. Ако при отпускането на пенсията е намалена с 4.8 % и след преизчислението с осигурителен стаж, положен след пенсионирането, ще бъде намален със същия размер.

ВЪПРОС: Предстои ми пенсиониране в началото на 2017 година. Целия си трудов стаж съм придобил в горското стопанство. От колеги научих, че мога да се пенсионирам една година по-рано. Какви са условията за това?

Известно е, че на основание чл. 222, ал. 3 от КТ работникът/служителят има право на парично обезщетение при прекратяване на трудовото си правоотношение (ТПО), след като е придобил право на пенсия за осигурителен стаж и възраст, независимо от основанието за прекратяване. Със Закона за бюджета на Държавното обществено осигуряване за 2016 г. бе приета нова ал. 4 на чл. 222 от КТ, която регламентира, че ал. 3 на чл. 222 от КТ се прилага и когато при прекратяване на ТПО работникът/служителят отговаря на условията за отпускане на пенсия за осигурителен стаж и възраст в намален размер по чл. 68а от КСО.

Приети бяха и други изменения в Кодекса на труда: с новата т. 10а на ал. 1, чл. 328 от КТ се урежда правото на работодателя да може да прекрати ТПО в случаите, когато на работника/служителя е отпусната пенсия за осигурителен стаж и възраст в намален размер по чл. 68а от КСО. А с новата т. 10в на ал. 1, чл. 328 от КТ е регламентирано правото на работодателя да може да прекрати ТПО и когато то е възникнало с работник или служител, след като му е отпусната пенсия за осигурителен стаж и възраст в намален размер по чл. 68а от КСО.

С изменението на ал. 3 на чл. 328 от КТ се регламентира правото на работодателя да може да получи служебно информация от НОИ относно наличието на

IN MEMORIAM

На 27 ноември 2015 г. почина инж. Валентин Йорданов Николов.

Роден е на 03.12.1950 г. в град Благоевград.

Завършил Висшия лесотехнически институт, специалност „Горско стопанство“, през 1984 година.

От 1972 до 1984 г. работи последователно в предприятие „Зърнени храни“, Горско стопанство - Благоевград, Окръжния съвет на БТС.

От 1984 г. е началник на ГТУ в ГС - Благоевград. След това преминава в Ловно-рибарско дружество - Благоевград.

От 1989 г. е отново в ГС - Благоевград, като на два пъти е директор.

От 2004 г. постъпва в РУГ (след това - РДГ) в Благоевград, където последователно е главен специалист по охрана на горите, експерт и старши експерт по ловно и рибно стопанство.

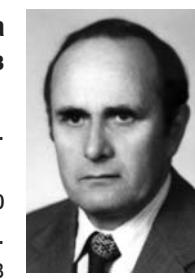
За около две години от 2009 до 2011 г. е главен експерт по контрола върху стопански дейности на държавните предприятия към Изпълнителната агенция по горите.

След това е главен експерт по екологично-разно лесоползване и отдаване на дървесината и ползвания в горски територии в РДГ - Благоевград.

През времето, когато е ръководител, са постигнати значими резултати в залесяването, стопанисването и добива на дървесина.

Поклон пред светлата му памет!

На 8 февруари почина проф. д-р Михаил Николов Петров.

Роден е на 27.06.1921 г. в София.

Завършил Държавното техническо училище в София. През 1946 г. се дипломира в Агрономо-лесовъдния факултет, специалност „Лесовъдство“, на Софийския университет.

Две години работи като таксатор в Службата по измерване и уредба на горите и участва в устройството на горите на Горското стопанство в Граматиково.

В Института за гората при БАН постъпва през 1948 г. и до 1987 г. е научен сътрудник, като от 1954 до 1982 г. е ст.н.с. II ст., а от 1987 г. е професор.

През 1967 г. защитава дисертация „Върху

селекцията и унаследяването на някои белези на родителите от някои хибриди клонове тополи“.

В периода 1971-1973 г. проучва проблемите на корковия дъб и тополите в Алжир.

Проф. Петров създава в ГС - Първомай, Благоевградско, първия екологичен стационар за изследване на корковия дъб в България. Притежава свидетелства за кестеновите сортове „Трайаново“ и „Златарево“.

Основните му научни трудове, публикувани в наши и в чуждестранни академични издания, са повече от 150.

Награждаван е с правителствени награди и ордени за многогодишната си изследователска работа. Носител е на „Почетен знак“ на Института за гората.

Поклон пред светлата му памет!

Природен парк “Персина” - красиво място, зареждащо с енергия

Пътувайки към Дунава, в централната северна част на България, между областите Плевен и Велико Търново, ще попаднете сред безмерно природно богатство, събрано в територията на Природен парк “Персина”. Паркът е уникатен за България - единственият разположен по българското поречие на р. Дунав. Обявяването му е с цел съхраняването и възстановяването на крайдунавските влажни зони, както и запазване на естественото състояние на многобройните острови, попадащи в неговите граници. Природният парк “Персина” е обявен за защитена територия през 2000 г. с обща площ от 21 762.2 ха и обхваща райони от три общини - Белене, Свищов и Никопол. В парка се намират резерватите “Милка” и “Китка”,

раз положени на едноименни острови, поддържан резерват “Персински блата”, защитените местности “Персин” и “Персин-Изток”, които обхващат източната част на остров Персиин, “Кайкуша” - блато в южната част на Парка, близо до Свищов, “Плавала” и природната забележителност “Скалната църква”, близо до Никопол.

Естествените заливни гори от бяла върба и топола, както и крайдунавските блата, са места, където гнездят множество птици, сред които и редки и застрашени от изчезване видове - бялата лопатарка, малкият корморан, ливадният дърдавец, белооката потапница и много други. Пясъчните кои и малки острови, които се образуват в река Дунав през различните периоди на годината, са удобно място за почивка на къдроглавия пеликан, корморани, чапли, рибарики, речни чайки, лебеди и още много видове. Природният парк “Персина” неслучайно е наречен “Рай за водоплаващите птици”.

Един от символите на Парка е морският орел. Той е една от най-редките гнездящи птици в България. Известни са само няколко двойки за територията на цялата страна. Морският орел е силно чувствителен към беспокойство и човешко присъствие, затова за неговото опазване два от островите “Китка” и “Милка”, са обявени за резервати със строг режим, в които човешката дейност е силно ограничена.

Растителността в Природен парк “Персина” също не отстъпва по своето очарование и разнообразие. Описани са 740 вида висши растения, голяма част от тях са свързани с наличието на вода. Срещат се някои редки и застрашени видове като дяволски орех, бла-

тен спореж, обикновена меухурка, плаваща лейка, лъскаволистна млечка, ръбестостъблена лук, гол сладник, блатно кокиче и други. Освен природните си забележителности територията на ПП “Персина” е свидетел на богато историческо минало. Доказателство за това са Античният Кастел Димум - крепост на помощна войскова част от долнодунавската римска армия, основана още през I в. сл. Хр., намираща се в северната част на гр. Белене, Средновековната скална църква

от X-XI в. край Никопол, обявена за природна забележителност през 1976 г., Шишмановата крепост, намираща се на хълма “Калето”, и църквата “Св. Св. Петър и Павел” от времето на Второто българско царство. На 4 км от Свищов се намира и римският легионен лагер “Нове”.

Дирекцията на ПП “Персина” предлага разнообразни възможности за почивка сред природата. По поречието на реката има изградени редица кътове за отдих и места за наблюдение на птици. Удобният ландшафт позволява да се къмпингува по цялото продължение на реката. Разходката с лодка и досегът с природата действат едновременно разтоварващо и зареждащо с нова положителна енергия.

Даниела КАРАКАШЕВА
гл. специалист по връзки с обществеността и образователни програми
в ДПП “Персина”

